

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОБРАЗИ СУЧАСНОСТІ В ГУМАНІТАРНОМУ ЗНАННІ

МАТЕРІАЛИ ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Київ, 24 жовтня 2025 року)

Київ 2025

**Міністерство освіти та науки України
Державний торговельно-економічний університет**

**ОБРАЗИ СУЧАСНОСТІ
В ГУМАНІТАРНОМУ ЗНАННІ**

**МАТЕРІАЛИ
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Київ, 24 жовтня 2025 року)

Київ 2025

УДК 378:001.9

О-23

Образи сучасності в гуманітарному знанні [Електронний ресурс] : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 24 жовт. 2025 р.) / відп. ред. Д. С. Файвішенко, О. В. Добродум. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. – 347 с. – Укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-918-219-7

DOI: 10.31617/k.knute.2025-10-24

У матеріалах IV Міжнародної науково-практичної конференції висвітлено особливості та механізми впливу інформації на свідомість людини і суспільства, новітні технології рекламних комунікацій, етичність їх використання, стан і перспективи розвитку рекламної діяльності в Україні. Відображено результати досліджень науковців, молодих вчених, аспірантів та студентів щодо новітніх напрямів розвитку журналістики, рекламних комунікацій та соціогуманітарного знання.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів та дотримання академічної доброчесності несуть автори. Редакційна колегія може не поділяти думки авторів.

УДК 378:001.9

Редакційна колегія: В. А. Осика, декан факультету торгівлі та маркетингу, д-р техн. наук, проф., голова організаційного комітету; О. В. Голік, заступник декана факультету торгівлі та маркетингу з навчальної роботи, канд. наук із соц. комунік., доц.; Д. С. Файвішенко (відп. ред.), завідувач кафедри журналістики та реклами, д-р екон. наук, проф., заступник голови організаційного комітету; О. В. Добродум, д-р філос. наук, проф. (відп. ред.); Є. В. Шкуров, канд. філол. наук, доцент кафедри журналістики та реклами.

Відповідальні за випуск: О. В. Добродум, д-р філос. наук, проф., Д. С. Файвішенко, завідувач кафедри журналістики та реклами, д-р екон. наук, проф.; К. О. Чижик, здобувачка вищої освіти за освітньою програмою «Реклама і зв'язки з громадськістю».

ISBN 978-966-918-219-7

© Державний торговельно-економічний університет, 2025

Ця робота ліцензується відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License.

4. USAID-Internews. (2024, November 7). *35% of Ukrainians believe that AI makes news worse: A new study*. URL: [https:// ms. detector. media/onlain-media/post/36661/2024-11-07-35-gromadyan-vvazhayut-shcho-vykorystannya-shi-pogirshuie-mediakontent-doslidzhennya-usaid-internews/?utm_source=chatgpt.com](https://ms.detector.media/onlain-media/post/36661/2024-11-07-35-gromadyan-vvazhayut-shcho-vykorystannya-shi-pogirshuie-mediakontent-doslidzhennya-usaid-internews/?utm_source=chatgpt.com)

5. ScienceDirect. (2024). *Generative AI in marketing: Enhancing consumer engagement and trust*. Journal of Consumer Psychology. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0148296324004880?utm_source=chatgpt.com

МОВНІ МАНІПУЛЯЦІЇ У СУЧАСНИХ МЕДІА: ТЕХНІКИ ВПЛИВУ НА МАСОВУ СВІДОМІСТЬ

Зайцева Станіслава,

канд. наук із соц. комунік., доцент кафедри педагогіки,
української філології та журналістики,
Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля,
Україна

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що ЗМІ належить провідна роль – інформувати громадськість про події політичного, культурного, суспільного життя. ЗМІ не лише інформують, а й здатні формувати громадську думку. Одним зі способів впливу на аудиторію, є різні маніпулятивні впливи, зокрема мовні маніпуляції. Завдяки їм споживач інформації може не підозрювати, що ним маніпулюють, а його судження можуть бути прийняті, як такі, що самостійно сформувалися у свідомості.

Метою дослідження є аналіз маніпулятивних технік, які застосовує видання ТаблоID у своїх публікаціях.

Мовний вплив – це вплив на людину за допомогою мови. Маніпулювання – це вплив з метою змусити щось зробити. Причому людина може навіть не усвідомлювати, що піддавалася маніпулюванню. До основних технік мовного впливу належать лексичні, граматичні, стилістичні й логічні прийоми.

Так, на прикладі однієї публікації «*Ліда Петрова заявила, що Валід Арфуш зраджував їй з нинішньою подругою*»¹, опублікованої 13 жовтня 2025 року, можна проаналізувати, що заголовок містить

---

¹ Ліда Петрова заявила, що Валід Арфуш зраджував їй з нинішньою подругою. (2025) Tabloid <https://tabloid.pravda.com.ua/scandal/lida-petrova-zayavila-shcho-valid-arfush-zradzhuvav-jiji-z-ninishnoyu-podruzhkoju-2012489/>

форму дієслова «заявила», що може бути розцінений, як ексклюзивність або скандал. «Ліда Петрова заявила, що...», «як заявила Ліда в сторіз...» – це активна конструкція, вона може використовуватися для цитування героїні статті, а може бути використана для того, щоб зменшити відповідальність журналіста перед аудиторією.

«Безпринципна пара брехунів» – це дисфемізм, який використано для навмисного загострення, «безпринципна» – різка характеристика негативних моральних якостей; «пара брехунів» – узагальнення, що принижує осіб, позбавляючи їх індивідуальності. Таким чином цей вислів створює ефект зневаги.

Слово «зраджував» несе в собі яскраве емоційне забарвлення з негативним значенням. Тому також можна говорити про так звані лексичні прийоми, тобто застосування дисфемізмів, оцінної лексики тощо.

Однією з технік мовного впливу є логічні прийоми. У цій публікації, на нашу думку, можливий вибірковий виклад. У тексті показано лише одну сторону, сторону звинувачення, це є головна героїня Ліда Петрова. У статті немає великого балансу чи коментаря іншої сторони – чоловіка, який зраджував, його нової «пасії». Це однобічна подача фактів. Варто опитати усі сторони конфлікту і всебічно висвітлити проблему.

У тексті публікації кілька разів наводиться слово «як відомо», воно може створювати ілюзію очевидності, яка насправді може бути неперевіреною. У цьому випадку це маніпулятивний прийом апеляції до так званої «загальної думки».

Таким чином, у ході поверхневого аналізу лише однієї публікації, ми дійшли висновку, що подібна стаття орієнтована на те, щоб викликати певні емоції в аудиторії. Емоційне залучення, скандал, приватне життя, висока емоційна напруга, відсутність нейтральності відповідає типу матеріалів таблоїдних видань, що прагнуть, в першу чергу, викликати реакцію у читачів, які сприймають інформацію через емоційне ставлення, а не через факти.

Слід зазначити, що ТаблоID від Української правди приділяє значну увагу публічному життю відомих людей. Це є однією з ключових тем порядку денного видання. Проте, на нашу думку, не слід нехтувати професійним Кодексом етики.

У «Кодексі етики українського журналіста» зазначено, що «журналіст має з повагою ставитися до приватного життя людини. При цьому не виключається його право на журналістське розслідування, пов'язане з тими або іншими подіями й фактами, якщо суспільна значущість інформації, яка збирається і поширюється журналістом, є вищою, ніж приватні інтереси особи». (Кодекс етики, 2004).

У «Рекомендаціях Комісії з журналістської етики щодо етичних практик у таблоїдній журналістиці» від 2024 р. зазначено, що «...редакції мають відрізняти задоволення інтересу читачів від потурання низьким потребам аудиторії: бажанню принизити чи боляче образити когось, піддати цькуванню, посмакувати подробиці приватного життя тощо. Такі підходи несумісні з журналістською етикою; ... неприпустимо маніпулювати почуттями людей, викликати у них страх і тривогу та підсилювати негативні емоції. Діяльність медіа повинна зміцнювати суспільство, а не робити його слабшим» (Рекомендаціях Комісії з журналістської етики, 2024).

Отже, ТаблоID від Української правди є перспективним для подальшого дослідження, як з погляду мовних маніпуляцій, так й дотримання етичного кодексу. Висловлені думки й припущення є суб'єктивною думкою автора цієї роботи.

Список використаних джерел

1. Кодексі етики українського журналіста. (2004). URL : <https://cje.org.ua/ethics-codex/>

2. Рекомендації Комісії з журналістської етики щодо етичних практик у таблоїдній журналістиці. (2024). URL : <https://cje.org.ua/statements/rekomendatsii-komisii-z-zhurnalistskoi-etyky-shchodo-etychnykh-praktyk-u-tabloidniy-zhurnalistytsi/>

ВИСВІТЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ВЕТЕРАНСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Заєць Аліна,
студентка, спеціальність «Журналістика»,
ОП «Журналістика та медіакомунікації»,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Україна

Соціальна взаємодія у ветеранському середовищі є важливою умовою для адаптації та інтеграції ветеранів у цивільне суспільство. Для ветеранів соціальна взаємодія – це обмін досвідом й можливість отримати психологічну підтримку, відновити соціальні зв'язки та знайти власне місце у мирному житті.